

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 5/2022

z dnia 20 czerwca 2022 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ	6
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ	9
UCHWAŁY IZBY KARNEJ.....	13
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	18

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 112/22

Pytanie prawne składu Sądu Okręgowego w Słupsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym jest orzeczeniem istniejącym w sytuacji, gdy wobec wskazania w trybie art. 357 § 5 k.p.c. zwięźle zasadniczych powodów rozstrzygnięcia – nie została podpisana bezpośrednio jego sentencja, a podpis został złożony tylko pod całością tak sporządzonego dokumentu?”

III CZP 113/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Sieradzu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy do będącej przedmiotem zbycia po podziale geodezyjnym części nieruchomości rolnej, podlegającej reglamentacji w ramach art. 2b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U.2022.461 t.j.), stanowiącej działkę o powierzchni mniejszej niż 0,3 ha stosuje się wyłączenie przedmiotowe zawarte w art. 1a pkt. 1b. ustawy, czy też przesądzające znaczenie w tym zakresie ma powierzchnia nieruchomości przed podziałem?”

III CZP 114/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Słupsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy w przypadku doręczenia odpisu postanowienia pełnomocnikowi – będącemu adwokatem – równocześnie przez portal informacyjny i pocztą – złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia tego postanowienia i jego doręczenie w terminie liczonym od późniejszego doręczenia poprzez pocztę jest skuteczne (wniosek został wniesiony w terminie), zwłaszcza jeśli pełnomocnik nie był dodatkowo informowany, że doręczenie przez PI jest wiążące?

2. Czy w przypadku wydania w niniejszej sprawie postanowienia uwzględniającego zażalenie w ten sposób, że orzeknie się o uchyleniu zaskarżonego postanowienia (jak w przypadku stwierdzenia, że wniosek złożono w terminie), będzie to postanowienie o zmianie zaskarżonego postanowienia, do którego uzasadnienie podlega sporządzeniu na wniosek – a nie z urzędu wobec sformułowania o uchyleniu?”

III CZP 116/22

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy art. 13a ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 755 ze zm., dalej „u.k.s.c.”) znajduje zastosowanie do dochodzonych przez konsumenta roszczeń wynikających wyłącznie z czynności bankowych wymienionych w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (tekst

jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2439, dalej „pr.bank”), a w razie pozytywnej odpowiedzi

2. Czy oferowanie przez bank certyfikatów inwestycyjnych funduszu inwestycyjnego stanowi czynność bankową w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 9 pr.bank. oraz

3. Czy wykonywanie obowiązków depozytariusza funduszu inwestycyjnego, będącego bankiem, stanowi czynności bankowe z uczestnikiem funduszu określone w art. 5 ust. 2 pkt 6 i 9 pr.bank?”

III CZP 117/22

Pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy orzeczenie wojewódzkiej komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych ustalające wysokość kosztów postępowania zgodnie z art. 671 ust. 4 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 849) stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c. i może zostać zaopatrzone w klauzulę wykonalności?”

III CZP 118/22

Pytanie prawne Sądu Rejonowego w Rybniku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w przypadku stwierdzenia umorzenia z mocy prawa postępowania egzekucyjnego, wszczętego przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, na podstawie art. 823 k.p.c. z uwagi na bezczynność wierzyciela, gdy skutek w postaci umorzenia nastąpił po wejściu w życie

wymienionej ustawy, dopuszczalne jest obciążenie wierzyciela opłatą stosunkową zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych, czy też opłata powinna zostać określona na podstawie art. 29 ust. 4 powołanej ustawy?”

UCHWAŁY IZBY CYWILNEJ

III CZP 47/22 – z dnia 6 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

1. Członek spółdzielni nie może ustanowić pełnomocnika do zastępowania go w zebraniu grupy członkowskiej.
2. Odmawia podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

III CZP 46/22 – z dnia 13 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Okręgowy w Bielsku-Białej

Trzyletni termin przedawnienia roszczenia przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi, który rozpoczął bieg i nie upłynął przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104), kończy się ostatniego dnia roku kalendarzowego (art. 118 zdanie drugie k.c. w związku z art. 5 ust.1 powołanej ustawy).

III CZP 68/22 – z dnia 13 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku:

„Czy na rozliczenie nakładów pomiędzy byłymi konkubentami ma wpływ ustanowienie na rzecz jednego z nich przez drugiego (właściciela nieruchomości) służebności osobistej mieszkania co do budynku, który zostanie wybudowany na tej nieruchomości w tym również prawo swobodnego korzystania ze wszystkich budynków, które zostaną wybudowane i prawo do przyjmowania gości?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

**III CZP 83/22 – z dnia 13 maja 2022 r.w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku**

1. Sędzia, który zawarł z bankiem będącym stroną postępowania umowę kredytu hipotecznego denominowanego lub indeksowanego we frankach szwajcarskich, nie jest z tej przyczyny wyłączony z mocy ustawy w sprawie, której przedmiotem są roszczenia związane z taką umową zawartą przez ten bank z innym podmiotem (art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c.).

2. Odmawia podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

**III CZP 86/22 – z dnia 26 maja 2022 r.w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku**

Jeżeli na podstawie art. 15zsz1 ust. 1 pkt 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych prezes sądu zarządził rozpoznanie apelacji w składzie trzech sędziów, sprawa powinna zostać rozpoznana przez skład sądu złożony z dotychczasowego sędziego referenta, a pozostali sędziowie powinni zostać przydzieleni losowo zgodnie z art. 47a Prawa o ustroju sądów powszechnych, nawet gdy w sprawie uprzednio wyznaczony był skład trzyosobowy, który przestał być składem właściwym do rozpoznania sprawy na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

**III CZP 28/22 – z dnia 31 maja 2022 r.w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie**

**Wytoczenie przez rodzica w imieniu dziecka powództwa
o ochronę dóbr osobistych przeciwko drugiemu z rodziców tego
dziecka jest czynnością z zakresu reprezentacji dziecka
(art. 98 k.r.o.).**

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

I CSKP 258/21 – wyrok z dnia z dnia 17 września 2021 r.

1. W aktualnym stanie prawnym nie ma podstawy prawnej do przyjęcia, że wytoczenie powództwa o odszkodowanie przerywa bieg przedawnienia co do całości roszczenia, choćby jego rozmiar określony w pozwie był niższy.

2. Orzeczenie wydane w rezultacie uwzględnienia roszczenia o obniżenie ceny w stanie prawnym obowiązującym przed 25 grudnia 2014 r. miało charakter konstytutywny.

I CSKP 74/21 – wyrok z dnia z dnia 28 września 2021 r.

Ocena skuteczności klauzuli umownej na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego o niedozwolonych postanowieniach umownych nie ma związku z samym wykonywaniem umowy. Fakt wykonywania umowy przez jej strony, które są nieskuteczne *ab initio*, nie wpływa na tę ocenę.

II CSKP 153/21 – wyrok z dnia 1 października 2021 r.

Jeżeli do podjęcia uchwały wspólnoty mieszkaniowej został przewidziany tryb mieszany, to niezależnie, czy na zebraniu jej członków za uchwałą głosowała większość właścicieli, liczona zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 1048), czy mniejszość, wszyscy właściciele lokali powinni zostać powiadomieni na piśmie o treści uchwały i dla każdego z nich termin do zaskarżenia uchwały (art. 25 ust. 1 ustawy) rozpoczyna bieg od tego

powiadomienia.

I CSK 732/20 – postanowienie z dnia 4 października 2021 r.

1. Interwencja uboczna, wniesiona po stronie powoda dochodzącego wierzytelności dla siebie, nie przerywa biegu przedawnienia tej wierzytelności w stosunku do interwenienta będącego wierzycielem.

2. Stanowisko pozwanego zajęte w toku postępowania przed sądem, w którym pozwany wskazuje, iż dochodzone roszczenie przysługuje nie powodowi, ale interwenientowi ubocznemu występującemu po stronie powoda, może zostać ocenione jako uznanie roszczenia, przerywające bieg przedawnienia w stosunku do interwenienta (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.).

IV CSKP 43/21 – wyrok z dnia 7 października 2021 r.

Wspólnota mieszkaniowa może nabyć w drodze przelewu uprawnienia przysługujące właścicielowi lokalu przeciwko sprzedawcy związane z wadami fizycznymi nieruchomości wspólnej, a także wadami fizycznymi odrębnych lokali, jeżeli wady odrębnych lokali są zarazem wadami nieruchomości wspólnej lub są z nimi nierozłącznie związane.

I CSK 699/20 – postanowienie z dnia 8 października 2021 r.

Niezawarcie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia stanowi konstrukcyjny brak skargi o nieusuwalnym charakterze, uzasadniający odrzucenie tej skargi.

II CSK 554/20 – postanowienie z dnia 8 października 2021 r.

W celu wykazania umocowania pełnomocnika do działania w imieniu strony niezbędne jest przedłożenie dokumentu świadczącego o tym, iż osoba, która udzieliła pełnomocnictwa, była w dacie jego udzielenia uprawniona do reprezentacji strony.

III CSKP 155/21 – wyrok z dnia 13 października 2021 r.

Prosta zapowiedź polemiki i wyjaśnień, o której mowa w art. 32 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (tekst. jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1914) to zwięzła i rzeczowa informacja, że redaktor zamierza odnieść się do treści sprostowania we wskazanym czasie i miejscu. Nie dyskwalifikuje jej taki sposób jej zredagowania, który ma przedstawić temat polemiki lub wyjaśnień, zainteresować czytelnika i zachęcić go do zapoznania się ze stanowiskiem redakcji.

I CSKP 232/21 – wyrok z dnia 14 października 2021 r.

1. Z art. 203 § 1 zd. 2 k.s.h. nie wynika konieczność współwystępowania stosunku korporacyjnego i stosunku zobowiązaniowego nawiązywanego w związku z powołaniem do pełnienia funkcji członka zarządu.

2. Uchwała spółki z o.o. o ustaleniu wynagrodzenia na rzecz członka zarządu nie może, wobec braku podstawy do dokonania jednostronnej czynności prawnej, doprowadzić do powstania zobowiązania.

IV CSKP 54/21 – wyrok z dnia 21 października 2021 r.

Ustalenie szkody polega na porównaniu aktualnego stanu majątkowego poszkodowanego z hipotetycznym stanem jego majątku, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło zdarzenie szkodzące. Chwilą właściwą do ustalenia szkody jest data zamknięcia rozprawy.

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 6/22 – z dnia 11 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu:

„Czy przepis art. 240 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345) należy rozumieć w ten sposób, że:

1) użyty w tym przepisie termin «mając wiarygodną wiadomość» opisuje stan wiedzy zobowiązanego do denuncjacji i nie jest jej znamieniem czynności sprawczej,

2) użyty w tym przepisie termin «niezwłocznie» odnosi się do momentu, w którym zaktualizował się obowiązek denuncjacji o czynie zabronionym z art. 200 § 1 k.k., tj.:

– do dnia 13 lipca 2017 r. – w przypadku osób, które powzięły wiarygodną wiadomość o czynie zabronionym z art. 200 § 1 k.k. jeszcze przed tym dniem,

– do momentu powzięcia wiarygodnej wiadomości o czynie zabronionym z art. 200 § 1 k.k. – w przypadku osób, które wiarygodną wiadomość powzięły w dniu lub już po dniu 13 lipca 2017 r.,

3) w konsekwencji punktu 1 i 2 powyżej – przepis art. 240 § 1 k.k. pozwala na osiągnięcie do odpowiedzialności karnej osoby, która mając przed dniem 13 lipca 2017 r. (tj. przed wejściem w życie ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego) wiarygodną wiadomość o karalnym

przygotowaniu, usiłowaniu albo dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 200 § 1 k.k., nie zawiadomiła o tym organu powołanego do ścigania przestępstw niezwłocznie po dniu 13 lipca 2017 r.?

Czy też alternatywnie:

Czy przepis art. 240 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345) należy rozumieć w ten sposób, że:

1) użyty w tym przepisie termin «mając wiarygodną wiadomość» opisuje nie tylko stan wiedzy zobowiązanego, ale przede wszystkim czynność sprawczą,

2) użyty w tym przepisie termin «niezwłocznie» odnosić należy wyłącznie do momentu powzięcia wiarygodnej wiadomości o czynie zabronionym z art. 200 § 1 k.k.,

3) a w konsekwencji punktu 1 i 2 powyżej przepis art. 240 § 1 k.k. nie pozwala na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osoby, która mając przed dniem 13 lipca 2017 r. (przed wejściem w życie ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego) wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu, usiłowaniu albo dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 200 § 1 k.k., nie zawiadomiła o tym organu powołanego do ścigania przestępstw niezwłocznie po 13 lipca 2017 r.?”

postanowiono połączyć sprawy I KZP 6/22 i I KZP 5/22 do wspólnego rozpoznania i prowadzić łącznie pod sygnaturą I KZP 5/22.

I KZP 7/21 – z dnia 18 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu:

„Czy przepis art. 86 ust. 13 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U.2020.971):

– musi być interpretowany w sposób ścisły, przy uwzględnieniu przedstawionych właściwości dowodów rzeczowych oraz przy założeniu gwarancyjnej funkcji tego przepisu?

– a co za tym idzie, czy sześciomiesięczny okres blokady rachunku, o jakim mowa ww. przepisie służy temu, aby prokurator ustalił czy doszło do popełnienia przestępstwa i przedstawił zarzuty jego popełnienia, oraz aby, w konsekwencji powyższego, środki pieniężne na rachunek objętym postanowieniem prokuratora o jego blokadzie mogłyby się stać przedmiotem zabezpieczenia najątkowego w trybie art. 291 k.p.k.?

czy też alternatywnie:

– przepis art. 86 ust. 13 cytowanej wyżej ustawy pozwala na przyjęcie, że ustawodawca w żadnym razie nie sformułował wymogu przejścia postępowania w fazę *in personam* jako jedynej możliwości dalszego wykorzystania pieniędzy pochodzących z blokady rachunku bankowego?

– jeżeli przyjąć, że ustawodawca wyraził zgodę na uznanie tych środków pieniężnych za dowody rzeczowe, to czy należy konsekwentnie uznać, iż wydanie postanowienia o uznaniu środków pieniężnych na rachunku banowym za dowody rzeczowe, jest możliwe również w sytuacji, gdy sprawa znajduje się w fazie *in rem*, zaś prokurator zyskuje uprawnienie do prowadzenia

śledztwa przez dowolny, nieograniczony czasowo okres przekraczający sześciomiesięczny termin, o jakim mowa w art. 86 ust. 13 oraz odpowiednio art. 89 ust. 7 cytowanej wyżej ustawy bez konieczności postawienia komukolwiek zarzutów i przejścia do fazy in personam, a wskazane przepisy nie mają charakteru gwarancyjnego wobec osób, których środki zostały zablokowane zaskarżonym postanowieniem o dowodach rzeczowych?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 10/21 – z dnia 18 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Katowicach:

„Czy nieobecność obrońcy na rozprawie w przypadku braku wydania przez sąd postanowienia, o którym mowa w art. 79 § 4 k.p.k. stwierdzającego brak obligatoryjności obrony, w sytuacji gdy z opinii biegłych lekarzy psychiatrów wynika, że poczytalność oskarżonego w czasie popełnienia czynu nie była wyłączona ani w znacznym stopniu ograniczona i że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala mu na udział w postępowaniu i prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, stanowi uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 15/21 – z dnia 18 maja 2022 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Okręgowego w Łodzi:

„Zwrócić się do Sądu Najwyższego o dokonanie wykładni art. 14fa ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych

oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 z późniejszymi zmianami) dodanego przez art. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych ustaw (Dz. U. poz. 1023) poprzez wskazanie w jakim składzie powinien orzekać na rozprawie apelacyjnej sąd odwoławczy w przypadku, gdy oskarżonemu w akcie oskarżenia zarzucono czyn zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, natomiast sąd I instancji w jego miejsce przypisał mu czyn zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica przekracza 5 lat?”

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III UZP 2/22 – z dnia 18 maja 2022 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Nabycie prawa do emerytury pomostowej nie jest uzależnione od wykonywania, po dniu 31 grudnia 2008 r., pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez okres przynajmniej jednego miesiąca (art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, jednolity tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.).